SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	23/10050
Dok.nr:	25/11397
Arkiv:	FE-033
Saksbehandler:	Oddbjørg Birkelid
Dato:	02.04.2025

Fritak fra politiske verv - representant fra Høyres valgliste
Søker: Ingrid Husevåg

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
PS - 047/25	Kommunestyret	24.04.2025

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING
Kommunestyret gir Ingrid Husevåg fritak fra sitt verv som medlem av kontrollutvalget og som varamedlem til kommunestyret for resten av valgperioden.

Begrunnelse:
Ivaretakelse av vervet kombinert med nåværende arbeidssituasjon, kan anses å kunne medføre en vesentlig ulempe for Husevåg.

Hjemmel for vedtaket er kommuneloven § 7-9, annet ledd.

Kommunestyret behandling - 24.04.2025 - PS-047/25

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Det er 23 repr. tilstede under votering da repr. Fred Frivåg (AP) ikke var tilstede i salen.

Votering:
Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Kommunestyret PS - 047/25 VEDTAK:
Kommunestyret gir Ingrid Husevåg fritak fra sitt verv som medlem av kontrollutvalget og som varamedlem til kommunestyret for resten av valgperioden.

Begrunnelse:
Ivaretakelse av vervet kombinert med nåværende arbeidssituasjon, kan anses å kunne medføre en vesentlig ulempe for Husevåg.

Hjemmel for vedtaket er kommuneloven § 7-9, annet ledd.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Saken gjelder søknad om fritak fra politiske verv som medlem av kontrollutvalget og som varamedlem til kommunestyret.

FAKTA I SAKEN
Ingrid Husevåg har søkt om fritak fra sine politiske verv. Søknaden er begrunnet i nåværende arbeidssituasjon, som innebærer mye reiseaktivitet og som gjør det vanskelig å ivareta vervene. Hun har byttet jobb etter at hun samtykket i å stille til valg. Søknad følger vedlagt.

VURDERING
Adgangen til å gi fritak følger av kommunelovens § 7-9, annet ledd, som lyder slik:

"Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne, kan kommunestyret eller fylkestinget etter søknad frita den folkevalgte for vervet midlertidig eller for resten av valgperioden. Når søknaden vurderes, skal det legges vekt på om grunnlaget for søknaden var kjent på det tidspunktet da den folkevalgte samtykket i å bli valgt. Den som ikke har nådd stemmerettsalderen, har krav på fritak hvis han eller hun søker om det."

Om vesentlig ulempe jf. § 7-9, annet ledd, er det i Kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv H-2019-4, sagt at
«Som vesentleg ulempe for den folkevalde personen vil typisk vere hans eller hennar si helsetilstand, arbeidsforhold, familieforhold eller andre velferdsgrunnar. Ulempa må som utgangspunkt gjelde den folkevalde personen sjølv, og det skal normalt ikkje vere fritaksgrunn at for eksempel arbeidsgivaren ikkje er nøgd med at han eller ho er borte for å delta i møte i folkevalde organ. Det skal ikkje vere kurant å gje fritak frå eit folkevald verv, og lova krev at ulempa med å forsette i vervet skal vere vesentleg. Når kommunestyret handsamar søknaden, skal dei legge vekt på om grunnlaget for søknaden var kjend då personen ga sitt samtykke til å bli vald til vervet. Ein folkevald person som ikkje har nådd alderen for røysterett, har krav på fritak dersom han eller ho ber om det.»

Kommuneloven angir ikke noen nærmere kriterier for hvilke forhold som kan synes å medføre vesentlig ulempe for kandidaten. I ovennevnte rundskriv er imidlertid arbeidsforhold nevnt i opplistingen blant forhold som kan anses å medføre vesentlig ulempe, uten at det er sagt på hvilken måte et arbeidsforhold her kan innvirke. Det er nærliggende å anta at dette i hvert fall gjelder arbeidsbelastning. Andre forhold ved et arbeidsforhold kan heller ikke utelukkes, som turnusarbeid mv. Det framgår av retningslinjene at det ikke skal være kurant å gi fritak fra et verv som folkevalgt, og at ulempen for den folkevalgte må være vesentlig. Kommunestyremedlemmer er valgt inn direkte av folket; og det kan derfor være grunn for å vurdere et fritak fra kommunestyret mer restriktivt, enn andre verv der man velges inn av et folkevalgt organ.

Med lovens formulering «Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne», må man imidlertid anta at den folkevalgtes egen oppfatning av ulempens omfang må tillegges vekt.

Ingrid Husevåg opplyser at nåværende arbeidssituasjon gjør det vanskelig å ivareta vervene som folkevalgt.

Kommunedirektøren anbefaler at Husevåg gis fritak for resten av valgperioden. Vurderingen er basert på det ovenstående, og at grunnlaget for søknaden ikke var kjent da han samtykket til å bli valgt.

Såfremt fritak gis, skal det velges nytt medlem til kontrollutvalget. Det legges fram egen sak om slikt valg.

For kommunestyrets del, blir det et varamedlem mindre på Høyres liste. Varamedlemmene som står etter Husevåg på varalisten rykker opp i den rekkefølge de er valgt. Ordfører må vurdere om det er nødvendig med et nytt valgoppgjør etter valglovens § 19-2, annet ledd. I så fall framlegges dette i egen sak til valgstyret.

Personalmessige forhold/Økonomiske forhold/Folkehelse/Klima-, miljø- og naturforhold
Ikke relevant for saken.

KONKLUSJON
Søknad om fritak innvilges.

Vedlegg:
Tilleggsinformasjon til søknad om fritak fra politiske verv
Søknad om fritak